

Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset

LLHall 24.04.2023 § 58

Hallitus kuulee maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset ajankohtaisista asioista ja liiton keskeisestä toiminnasta edellisen hallituksen kokouksen jälkeen.

Maakuntajohtaja Mika Riipi:

- Hallitusohjelma/edunajamiskatsaus
- EU-toimiston tilannekatsaus

Aluesuunnittelu / suunnittelujohtaja Paula Qvick:

- Lausuntovirta jatkuu vuolaana
- Lappi on ainut maakunta, jossa on saamelaisten kotiseutualue. Aluesuunnittelussa työllistävät sekä käännökset, tulkkaukset ja neuvottelumenettelyt.
- Tuulivoimaselvitystä on valmisteltu kuntalausunnoilla, toimijoiden kuulemisella, koordinaattorin haulla sekä ohjausryhmän täydentämisellä. Koordinaattori aloittaa 2.5.23 ja ensimmäinen ohjausryhmän kokous 17.5.
- Pohjois-Lapin maakuntakaava ja Ikkari omina kohtinaan listalla

Rajapalojen kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava

- YVA:n ennakkoneuvottelu siirtynyt syksyyn 6.9.2023.

Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava

- Vaihemaakuntakaava aktivoituu mahdollisesti syksyllä 2023
- YVA-selostuksen täydennys nähtävillä 19.4-16.6

Merialuesuunnittelu jatkuu useiden hankkeiden turvin.

Liikennejärjestelmäsuunnittelussa on jätetty New North hakemus Interreg Auroraan.

Hallinto ja talous / hallintojohtaja Kirsi Pulkamo:

- Lapin liiton perussopimus on lähetetty jäsenkunnille käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi 12.4.2023. Kuntien valtuustojen päätökset on pyydetty toimittamaan Lapin liitolle elokuun loppuun mennessä.
- Lapin liiton ilmoituskanava on otettu käyttöön ja julkaistu liiton verkkosivuilla <https://www.lapinliitto.fi/tietoa/lapin-liiton-ilmoituskanava/>

Kehittäminen ja rahoitus / kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl:

- SMARTY – hankkeen loppuseminaari Barcelonassa 19.-20.4. Vierailun yhteyteen kehittämisjohtajalle on sovittu tapaamisia ja keskustelumahdollisuuksia mm. työvoiman hankintaan ja välitykseen, New European Bauhaus- aloitteeseen sekä matkailuun liittyen. Tavoitteena on uusien yhteistyökumppaneiden löytäminen.
- Clusters Meet Regions- tapahtuma Levillä 25.-27.4., Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteinen ELMO II hanke on toiminut tilaisuuden yhtenä järjestäjänä Euroopan komission sekä Mine the Gap- hankkeen kanssa. Tapahtumassa käsitellään raaka-aineisiin, kiertotalouteen, alueellisiin ekosysteemeihin ja klustereihin sekä EU:n ilmastoneutraaliin talouteen liittyviä kokonaisuuksia sekä Itä- ja Pohjois-Suomen että koko Euroopan näkökulmasta.
- 28.4. Kiirunassa Alueiden komitean työvaliokunnan kokouksen yhteydessä toteutetaan korkean tason keskustelu "Oikeudenmukainen siirtymä ja sosio-ekonominen muutos syrjäisillä (remote) alueilla. Päivi Ekdahl osallistuu tilaisuuteen

NSPA alueen puheenjohtajana ja toimii moderaattorina paneelikeskustelussa "Quality jobs for the just transition in remote areas".

- 3.5. Brysselissä Interreg Europe- rahoitteen IMPROVE- hankkeen loppuseminaari, Lapin liitosta seminaariin osallistuvat hankkeen työntekijät Samu Rötönen ja Marika Ikäläinen sekä kehittämisjohtaja.
- 4.5. Uumajassa Euroopan talous- ja sosiaalikomitean (EESC) järjestämä pyöreän pöydän keskustelu liittyen EESC:n kannanottoon "EU:n saarten, vuoristoalueiden ja harvaanasuttujen alueiden suurimmat haasteet". Samana päivänä järjestetään Pohjois-Ruotsin Eurooppa Foorumin paneelikeskustelu "Overcoming geographical challenges in northern sparsely populated areas and islands to strengthen economic growth via EU regional development policy". Päivi Ekdahl on mukana molemmissa paneelissa NSPA puheenjohtajana.
- 23.-24.5. Joensuussa Barents alueneuvoston ja aluekomitean kokoukset
- 31.5.-1.6. Interreg Aurora- ohjelman seurantakomitean kokous Kirkkoniemessä. Lapin liiton jäsenyys esitetään muutettavaksi niin, että maakuntajohtajan sijaan seurantakomitean jäsen olisi kehittämisjohtaja. Kokouksessa käsitellään mm. CBC-ohjelmien rahoituksen siirto Interreg Aurora- ohjelmaan sekä esitys Kainuun ja Pohjois-Karjalan liittämistä varsinaiseen ohjelma-alueeseen.
- Itämeren komissiosta pyyntö valmistella kahden sivun artikkeli Lapista uutena CPMR jäsenalueena. He haluavat haastatella sekä poliitikkoa että virkamiestä, artikkeli tarjoaa mahdollisuuden nostaa Lapin näkyvyyttä muille Itämeren komission jäsenalueille. He toivovat haastatteluun osallistujaksi Tanja Joonan, koska Tanja on aktiivisesti osallistunut CPMR verkostoon, virkamiehenä haastateltaisiin maakuntajohtaja.
- Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt Lapin liitolle Alueiden kestävän kasvun ja työn tukemisen AIKO-rahoitusta 470 000 euroa. Rahoitus tulee kohdentaa alueellisen TKI-toiminnan tukemiseen.

Vaikuttaminen / vs. yhteysjohtaja Virpi Lilja:

- FOKUS-hanke: Lapin älykkään erikoistumisen strategia on julkaistu: <https://arcticsmartness.fi/blog/2023/04/05/lapin-alykkaan-erikoistumisen-strategia-on-uudistettu/> Strategian painopisteille rakennetaan kevään aikana toimeenpanosuunnitelmat. Toimeenpanoon liittyen on käynnissä hankekartoitus. Sprinttityöskentelyä tiedossa toukokuussa. Tulevaisuuden klusterirakenteesta keskustelut käynnissä Järjestämme yhteistyössä Elyn, Kauppakamarin, Lapin amkin, REDUn ja Lappian kanssa Lapin teollisuusyritysten iltapäivän 12.6. Lisätietoa: <https://arcticsmartness.fi/lapin-teollisuusyritysten-iltapaiva-12-6-2023/>
- Vaikuttavuutta Lapin vihreään siirtymään -hanke: FCG:n kanssa työstetään vihreän siirtymän mittareita sekä seuranta- ja arviointimallia. Avaustyöpaja jaoston kanssa on pidetty ja työstöä jatketaan Lapin vihreän siirtymän jaoston kokouksessa 9.5. Tällä hetkellä käynnissä on avainhenkilöiden haastattelut. Vihreän siirtymän koulutukset Lapin kehittäjille alkoivat 12.4. Kestävyyskriisi ja ilmastonmuutos -teemalla. Osallistujia oli noin 90 ja palaute myönteistä. Koko koulutussarja tallennetaan, tekstitetään ja julkaistaan Lapin liiton YouTube-kanavalla. Koulutukset jatkuvat 18.4. kiertotalouden parissa. Koulutuksia on kevään ja alkukesän aikana yhteensä seitsemän, koulutussarja ja hanke huipentuu loppuseminaarissa 13.6. klo 12.
- Tekijöiden Lappi -hanke: Auntien kanssa yhdessä järjestettävä työhyvinvoinnin koulutustilaisuus kuntajohtajille järjestetään perjantaina 21.4. Arktikumissa. Teemoina on työn ja muun elämän yhteensovittaminen, rajojen asettaminen sekä psykologinen turvallisuus. Työhyvinvointikyselyn aukioloa jatkettiin huhtikuun lopulle, jotta saataisiin lisää vastauksia. Podcasteja julkaistaan edelleen joka keskiviikko Lapin Kansan sivuilla, edellisessä jaksossa käsiteltiin Kemin kaupungin kestävyystoimien vaikutusta työhyvinvointiin.
- Lapland Mining Hub – Lapin kaivannaisalan ekosysteemin kick off -hanke: Hankehakemus on jätetty Lapin liiton EAKR-hakuun 6.4.2023. Hankeaika olisi 1.5.2023 – 30.4.2026. Nettokustannusarvio yhteenä 636.918€. Hankkeen

kehittämistavoitteena on tukea Lapin maakunnan yhden talouden kivijalan, kaivannaisalan, kestävästä kilpailukykyä vahvistamalla kaivannaisalaan kuuluvien toimijoiden yhteistyötä niin alueellisesti kuin EU-tasolla. Lapin kaivannaisalan yhteistyö -hankkeen tarkoitus on kehittää Lapin kaivannaisalan yhteistyölle tunnistettu ekosysteemimalli, joka ensisijaisesti vahvistaa alueen sisäistä yhteistyötä. Ekosysteemimallin avulla hyödynnetään alueen TKI toimijoiden osaamista ja vahvistetaan alan kansainvälistä verkostoitumista. Yhteistyön avulla kaivannaisalan toimijaverkosto pystyy yhdessä vastaamaan vihreän ja digitaalisen siirtymän tuomiin mahdollisuuksiin ja haasteisiin. Hankkeella pyritään lisäämään, niin kansallisesti kuin kansainvälisesti Lapin kaivannaisalan näkyvyyttä ja tunnettavuutta. Hankkeella myös parannetaan rahoituksen synergistä hyödyntämistä. Hankkeen tavoitteet saavutetaan neljän tulostavoitteen kautta, joista muodostuvat hankkeen sisällölliset työpaketit ja joihin hankkeet toimenpiteet kohdentuvat: Tulostavoite 1: Lapin kaivannaisalan ekosysteemi – vastuullisen kaivannaistoiminnan edelläkävijä (Lapland Mining Hub -collaboration) Tulostavoite 2: Kaivannaisalan ekosysteemi Lapin älykkään erikoistumisen kokeilualustaksi Tulostavoite 3: Yhteinen kuva tukemassa vastuullista ja yhteistyöhön perustuvaa Lapin kaivannaisalaa Tulostavoite 4: Kansainvälinen yhteistyö vahvistamassa Lapin kaivannaisalan ekosysteemiä

Viestintä / viestintäpäällikkö Jenni Lintula:

- Maakuntien liittojen viestijät tapasivat 20.4. Hämeenlinnassa, teemana mediaviestintä. Useammassa liitossa on tilattu medianäkyvyysanalyysijä, jotka on koettu hyödyllisinä kehittämisen välineinä.
- Clusters Meet Regions –tapahtumaa Kittilässä 26.-27.4. voi seurata esimerkiksi Twitterissä ELMO-hankkeen tililtä: @elmo_enf
- Lapin liiton viestintäpäällikkö on erikoistumassa työnohjaukseen. Toukokuussa aloitellaan työnohjausyhteistyötä muun muassa kuntaviestijäryhmän kanssa ja muutaman muun lappilaisen kunnan työyhteisöjen kanssa.

Eesitys Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset tiedoksi.

Päätös Hallitus merkitsi katsaukset keskustelun jälkeen tiedoksi.